

PROGRAM | **63. koncertna sezona 2016./2017.**
Hrvatski glazbeni zavod

UTORAK, 18. 10. 2016., 20 H

Meehae Ryo, *violončelo*

Krsto Odak: Prva passacaglia za gudače u g-molu, op. 35

Joseph Haydn: Koncert za violončelo i orkestar br. 2 u D-duru, Hob.VIIb/2

Petar Iljič Čajkovski: Serenada za gudače u C-duru, op. 48

SRIJEDA, 21.12.2016., 20 H

Sreten Krstić, *violina*

Krunoslav Marić, *violina*

Smiljan Mrčela, *violončelo*

Arcangelo Corelli: Sarabande, Gigue i Badinerie

Antonio Vivaldi: Koncert za dvije violine, gudače i continuo u a-molu, op. 3, br. 8, RV 522

Arcangelo Corelli: Concerto grosso u g-molu, op. 6, br. 8, *Božićni*

François Couperin: Pieces en concert, za violončelo i gudače

Giovanni Battista Pergolesi/Carlo

Ricciotti: Concertino br. 2 u G-duru

Pietro Antonio Locatelli: Concerto grosso u f-molu, op. 1, br. 8, *Božićni*

SRIJEDA, 8. 2. 2017., 20 H

Dana Kahrman, *violina*

Srećko Bradić: novo djelo - praižvedba

Ottorino Respighi: Stare pjesme i plesovi

Petar Iljič Čajkovski: Souvenir d'un lieu cher, za violinu i gudače, op. 42

Josef Suk: Serenada za gudače u Es-duru, op. 6

SRIJEDA, 15. 3. 2017., 20 H

Aljoša Jurinić, klavir

Wolfgang Amadeus Mozart: Koncert za klavir i orkestar br. 23 u A-duru, K. 488

Bedřich Smetana: Klavirski trio u g-molu, op. 15 (obrada za gudački ansambl)

UTORAK, 25. 4. 2017., 22 H

Zagrebački solisti u suradnji s Muzičkim biennialom Zagreb

Edo Mičić, dirigent

Milko Kelemen: O primavera, kantata za tenor i gudače

Claude Vivier: Zipangu, za 13 gudača

Viktorija Čop: novo djelo – praižvedba, narudžba MBZ

Đuro Živković: Psalm XIII

PONEDJELJAK, 19. 6. 2017., 20 H

Giorgio Surian, tenor

Miljenko Prohaska: Adieu

Julije Bajamonti: Cello tonante, koncertna arija

Arie antiche (izbor)

Béla Bartók: Divertimento za gudače

- Gospodine Krstić, kako je započela Vaša suradnja sa Zagrebačkim solistima?

S. K.: Bila je to, u suštini, možda i slučajnost, jer su Solisti tada, te 2012. godine, zbog izostanka njihovog tadašnjeg koncertmajstora, gospodina Jerčića, bili primorani potražiti drugog koncertmajstora za ljetne koncerte. Prvotno je izbor pao na jednog kolegu koji je također bio zauzet u tom razdoblju i onda se Mario Ivelja sjetio mene. Stjecajem okolnosti, ja sam tada bio slobodan pa je tako započela jedna vrlo lijepa suradnja, koja traje do danas, na obostrano zadovoljstvo.

- Svoj radni vijek provodite u Münchenskoj filharmoniji u kojoj ste još 1980.-ih izabrani za koncertnog majstora, i to najmlađeg u povijesti toga uglednog orkestra, što je nesumnjivo ogroman uspjeh. Je li Vam bio izazov doći na čelo komornog ansambla tako duge tradicije, kakvu imaju Zagrebački solisti?

S. K.: Naravno, itekakav izazov. Ali ne samo izazov, nego prije svega velika čast! Pratim Zagrebačke soliste još od svojih najmlađih dana i čak sam imao i tu sreću da tada, davnih sedamdesetih godina prošloga stoljeća, nekoliko puta nastupim kao solist s njima. Uvijek su u meni izazivali duboko divljenje i bili su mi sigurno najdraži ansambl, ne samo u tim studentskim danima, nego i kasnije. U tom smislu, lako je zamisliti kakva sreća i uzbuđenje su me obuzeli kad sam dobio poziv Ansambla!

- Na koji način Zagrebački solisti biraju program koncertne sezone? Što je bila misao vodilja za program 63. sezone?

S. K.: Programe koncertne sezone uglavnom ja sastavljam, ali sam istovremeno vrlo zahvalan svim kolegama za sve sugestije i prijedloge. Otvoren sam za sve nove ideje i uvijek sve prvo dobro prodiskutiramo pa tek onda donosimo konačnu odluku. A u ovoj 63. sezoni nije bilo nikakvih posebnih "lajtmotiva", jednostavno smo se dogovorili da našoj cijenjenoj publici prezentiramo što više lijepih i poznatih baroknih, klasičnih i romantičkih djela, naravno, uz što bolje soliste, kako iz samog ansambla tako i izvan njega.

- Kojim kriterijima se vodite prilikom odabira solista?

S. K.: Prije svega kvalitetom i što višom umjetničkom razinom, ali to naravno nije sve, tu su i zanimljivost programa, scenski nastup i, logično, popularnost i prezentnost jedne takve ličnosti u zagrebačkom, a i hrvatskom kulturnom životu.

- Praizvedbe djela domaćih skladatelja važna su sastavnica glazbenog života svake zemlje, ali i potvrda da ansambl brine o tom segmentu. Što imate u planu za ovu sezonu na tome području?

S. K.: Već smo, kao što je i najavljeno na konferenciji za medije, naručili jednu novu kompoziciju od renomiranog kompozitora gospodina Bradića, ali tu postoje još i razne druge ideje, između ostalih i suradnja s gospodinom Paraćem, kao i nekim drugim kompozitorima. Trudimo se zadržati tu lijepu i korisnu tradiciju, međutim ona je ponekad jednostavno uvjetovana i financijskim mogućnostima Ansambla, koje često diktiraju opseg i okvire pojedinih projekata i zamisli.

- I na kraju, što biste istaknuli kao dugoročni cilj u nastavku djelovanja Zagrebačkih solista?

S. K.: Najvažniji cilj je vraćanje i uključivanje Ansambla na međunarodnu glazbenu scenu, što u današnjim kompliciranim političko-kulturnim zbivanjima nije nimalo lak zadatak. No, mi se iznimno trudimo uspostaviti suradnju sa svim zainteresiranim institucijama i pojedincima, kako u inozemstvu, tako i u zemlji, i možemo se samo nadati da će sve to već u bliskoj budućnosti pokazati i konkretne, pozitivne rezultate.

18. LISTOPADA 2016., 20 H

Meehae Ryo
violončelo

Krsto Odak: Prva passacaglia za gudače u g-molu, op. 35

Joseph Haydn: Koncert za violončelo i orkestar br. 2 u D-duru, Hob. VIIb/2

Petar Iljič Čajkovski: Serenada za gudače u C-duru, op. 48

Na prvom koncertu svoje 63. koncertne sezone u Hrvatskom glazbenom zavodu **Zagrebački solisti** ugošćuju jednu od najcjenjenijih korejskih violončelistica, **Meehae Ryo**. Nakon završetka *Juilliard School of Music*, poslijediplomski studij pohađala je na *University of Michigan* u Sjedinjenim Američkim Državama. Suradnja s čitavim nizom uglednih orkestrara, kao što su Berlinski simfonijski orkestar, Simfonijski orkestar Praškog radija, Filharmonija iz Toronta, Simfonijski orkestar iz Hong Konga, Tajlandski filharmonijski orkestar, Kazahstanska državna filharmonija, Korejski simfonijski orkestar i dr., te nastupi u najprestižnijim koncertnim prostorima u Beču, Milanu, Münchenu, Pragu, Budimpešti, Berlinu i New Yorku, svjedoče o njezinom uspjehu na međunarodnoj glazbenoj sceni. Meehae Ryo redovito održava majstorske tečajeve diljem svijeta, a ostvarila je i nekoliko uspješnih diskografskih izdanja za *Sony Classic* i *Deutsche Grammophon*.

Meehae Ryo u Zagreb dolazi kao solistica u **2. koncertu za violončelo i orkestar u D-duru**, Hob. VIIb/2 **Joseph Haydna** (1732.-1809.), skladatelja koji je svojim stvaralaštvom obilježio razdoblje klasike, postavivši temelje za razvoj sonate, gudačkog kvarteta i simfonije. Zahvaljujući inventivnosti kojom odiše njegov opus, još je za života stekao veliku popularnost. Iako postoje naznake kako je skladao pet koncerata za violončelo, autentičnost je potvrđena samo za prva dva, oba nastala tijekom Haydnove službe na dvoru Esterházyja. *Koncert za violončelo i orkestar u D-duru* najpopularniji je violončelistički koncert kasnog 18. stoljeća,

koji je do danas zadržao status jednoga od temeljnih repertoarnih ostvarenja. Vjerojatno posvećen Haydnovu učeniku, violončelistu Antonu Kraftu, kojem se do pronalaska autografa sredinom 20. stoljeća pripisivao, pred solista stavlja brojne zahtjeve. Okvir tome reprezentativnom ostvarenju, svojevrsnom zaštitnom znaku Zagrebačkih solista, još od vremena utemeljitelja ansambla Antonija Janigra, čine djela Krste Odaka i Petra Iljiča Čajkovskog.

Krsto Odak (1888.-1965.) autor je opusa koji čini više od dvjesto djela za različite izvođačke sastave, u kojemu se istodobno isprepliće nekoliko stilova, od kasnoromantičarskog i moderne, preko nacionalnog, do suvremene glazbe pedesetih i šezdesetih godina 20. stoljeća. *Prvu passacagliju u g-molu, op. 35* Odak je izvorno namijenio orguljama. Nastala je 1938., a iste ju je godine na koncertu u povodu skladateljeva 50. rođendana prouzveo Čedomil Dugan, kojem je i posvećena. Zahvaljujući izraženim orkestralnim značajkama, Odak je svoju majstorsku skladbu, satkanu od dvadeset varijacija baroknoga prizvuka, orkestrirao za gudače, a u tom ju je obliku u studenom 1939. prouzveo Zagrebački komorni orkestar, pod ravnanjem Rudolfa Matza.

Nastala nakon iznimno teškog životnog razdoblja **Petra Iljiča Čajkovskog** (1840.-1893.), u vrijeme kad i *Svečana uvertira 1812.*, četverostavačna *Serenada za gudače u C-duru, op. 48*, jedno je od skladateljevih najekspresivnijih djela, koje je i on sam smatrao izrazito uspjelim. Pokazalo se da je bio u pravu; prilikom prouzvedbe u Sankt Peterburgu 1881., publika je ovacijama tražila ponavljanje drugog stavka, Valse, a narednih je godina *Serenada* bila sastavni dio koncertnih programa na Čajkovskijevoj dirigentskoj turneji. Istinski biser romantičarskog stvaralaštva oplemenit će i, ujedno, zaokružiti prvu koncertnu večer u novoj sezoni Zagrebačkih solista.

CD album Zagrebačkih solista "Antonio Janigro & Zagreb Soloists - Works for String Orchestra" u izdanju njemačke diskografske kuće audite nominiran je za prestižnu nagradu ICMA - International Classical Music Award u kategoriji najbolje povijesne snimke. Sve snimke na albumu nastale su između 1957. i 1966. godine, a preuzete su iz radijskog arhiva berlinskog RIAS-a, danas poznatijeg kao Deutschlandradio Kultur.

21. PROSINCA 2016., 20 H

Sreten Krstić
violina

Krunoslav Marić
violina

Smiljan Mrčela
violončelo

Arcangelo Corelli: *Sarabande, Gigue i Badinerie*

Antonio Vivaldi: Koncert za dvije violine, gudače i continuo u a-molu, op. 3, br. 8, RV 522

Arcangelo Corelli: Concerto grosso u g-molu, op. 6, br. 8, *Božićni*

François Couperin: *Pieces en concert*, za violončelo i gudače

Giovanni Battista Pergolesi/Carlo Ricciotti: Concertino br. 2 u G-duru

Pietro Antonio Locatelli: Concerto grosso u f-molu, op. 1, br. 8, *Božićni*

Svečano predbožićno ozračje ispunit će dvoranu Hrvatskog glazbenog zavoda na drugom Sovosezonskom koncertu Zagrebačkih solista, uz zvuke remek-djela baroknih majstora Corellija, Vivaldija, Couperina, Pergolesija i Locatellija. Osim prigodnog programa, osobitost ovog koncerta su tri solista, redom članovi ansambla Zagrebačkih solista i vrsni glazbenici, koncertni majstor **Sreten Krstić**, violinist **Krunoslav Marić** i violončelist **Smiljan Mrčela**. Rođen 1953. godine u Beogradu, Sreten Krstić od 1980. djeluje u Münchenskoj filharmoniji, gdje samo dvije godine kasnije postaje koncertni majstor. Dobitnik brojnih nagrada, koncertirao je diljem Europe, u Japanu, Južnoj Americi, Sjedinjenim Američkim Državama i u zemljama bivšeg Sovjetskog Saveza, a ostvario je i nekoliko nosača zvuka. Aktivan na području komorne glazbe, utemeljio je *Gasteig-Trio München* i Filharmonijski-

ki gudački sextet, a solistički je nastupio pod vodstvom uglednih dirigenata, kao što su Sergiu Celibidache, Zubin Mehta, James Levine, Dmitrij Kitajenko i drugi. Koncertni majstor Zagrebačkih solista, Sreten Krstić udružiti će snage s violinistom Krunoslavom Marićem, također višegodišnjim

članom ansambla, u izvedbi moćnoga *Koncerta za dvije violine, gudače i continuo u a-molu, RV 522* iz epohalne zbirke koncerata *L'estro armonico* vladara baroknog koncerta **Antonija Vivaldija** (1678.-1741.), tiskane u Amsterdamu, 1711. Krunoslav Marić aktivno se bavi komornom glazbom još od studija u razredu prof. Maje Dešpalj-Begović na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji, nakon čega se usavršavao kod slavnog violinista i pedagoga Ilye Gruberta u Italiji. Bilježi brojne uspješne nastupe u Hrvatskoj i diljem Europe te surađuje sa skladateljima filmske i scenske glazbe.

Treći član ansambla koji će izvesti solističku dionicu u peterostavačnoj suiti *Pieces en concert (Konzertne skladbe)*, za *violončelo i gudače* proslavljenog predstavnika francuskog baroka **Françoisa Couperina** (1668.-1733.) bit

će violončelist Smiljan Mrčela, dobitnik niza prvih nagrada na državnim i međunarodnim natjecanjima, koji je solistički nastupio uz neke od najznačajnijih hrvatskih orkestara, a kao solist i komorni glazbenik koncertirao je u brojnim europskim državama i Japanu. Djeluje kao solo violončelist Zagrebačke filharmonije te član Zagrebačkih solista i Hrvatskog gudačkog kvarteta.

Predblagdansku koncertnu večer otvorit će *Sarabande, Gigue i Badinerie*, tri stavka talijanskog baroknog majstora **Arcangela Corellija** (1653.-1713.), koji za Zagrebačke soliste imaju osobitu vrijednost. Oni su se, naime, našli na programu svečanog koncerta u povodu 10. obljetnice djelovanja ansambla, 1964., u vrijeme kada je Antonio Janigro bio na njegovom čelu i od tada su česti dio programa Zagrebačkih solista koji su ih u nekoliko navrata i snimili.

Još će jedno glasovito Corellijevo ostvarenje uveličati blagdansko ozračje drugog ovosezonskog koncerta ansambla, njegov najizvođeniji *Concerto grosso u g-molu, op. 6, br. 8, "Božićni"*. U završetak koncertne večeri uvest će nas *Concertino br. 2 u G-duru*, oko čijeg su se autora dugo vodile diskusije i provodila istraživanja; prvotno se pripisivao **Giovaniju Battisti Pergolesiju** (1710.-1736.), potom violinistu i skladatelju **Carlu Ricciottiju** (1675.-1756.), da bi naposljetku nizozemski muzikolog Albert Dunning otkrio kako je djelo skladao **Unico Wilhelm van Wassenaer** (1692.-1766.), nizozemski plemić i skladatelj. Za sam kraj Solisti su ostavili dojmljivi *Concerto grosso u f-molu, op. 1, br. 8, "Božićni"* još jednog talijanskog baroknog majstora, **Pietra Antonija Locatellija** (1695.-1764.).

Đana Kahriman
violina

Srećko Bradić: novo djelo - praizvedba
Ottorino Respighi: Stare pjesme i plesovi
Petar Iljič Čajkovski: Souvenir d'un lieu
cher, za violinu i gudače, op. 42
Josef Suk: Serenada za gudače u Es-duru,
op. 6

Predstavljanje i poticanje hrvatskoga glazbenog stvaralaštva već je niz godina jedan od ciljeva Zagrebačkih solista. Tome u prilog, uz izvođenje poznatih repertoarnih skladbi uglednih domaćih autora te prisjećanje na neke pomalo zaboravljene, u najvećoj mjeri idu praizvedbe. Tijekom 63 godine postojanja Zagrebački su solisti praizveli brojna djela hrvatskih skladatelja, kako onih već etabliranih, tako i mladih nada. Na svome trećem ovosezonskom koncertu u dvorani HGZ-a ansambl će praizvesti novu skladbu **Srećka Bradića** (1963.), suvremenog hrvatskog skladatelja koji sa Solistima već dugi niz godina uspješno surađuje.

Solistica večeri bit će još jedna mlada i uspješna članica ansambla, violinistica **Đana Kahriman**, glazbenica koja bilježi brojne nastupe diljem Europe, u Litvi, Kazahstanu i SAD-u, gostovanja na čitavom nizu uglednih festivala i solističke koncerte s brojnim orkestrima. Od 2011. članica je Zagrebačkih solista, a od 2015. koncertna majstorica Dubrovačkog simfonijskog orkestra. Đana Kahriman svoje će umijeće potvrditi izvedbom šarmantne skladbe *Souvenir d'un lieu cher, za violinu i gudače, op. 42* Petra Iljiča Čajkovskog, koju je posvetio *uspomeni na drago mjesto*. To mjesto bilo je imanje u Ukrajini u vlasništvu njegove dugogodišnje pokroviteljice Nadežde von Meck, koje mu je ona ustupala na korištenje tijekom vlastitog izbjivanja. Trostavačnu skladbu čine melankolična *Meditacija*, središnji *Scherzo* i upečatljiva završna *Melodija*.

Ugledni talijanski skladatelj i dirigent **Ottorino Respighi** (1879.-1936.) bio je i cijenjeni muzikolog te se osobito zanimao za talijansku glazbu 16., 17. i 18. stoljeća, što se odrazilo i na njegovo stvaralaštvo, većim dijelom nastalo upravo pod utjecajem glazbe iz toga razdoblja. *Stare pjesme i plesovi (Antiche arie e danze)* naziv je ciklusa koji čine tri orkestralne suite, izvorno namijenjene lutnji.

Treću ovosezonsku koncertnu večer Zagrebačkih solista u Hrvatskom glazbenom zavodu zaključit će četverostavačna Serenada za gudače u Es-duru, op. 6 češkog skladatelja Josefa Suka (1874.-1935.), studenta slavnog Antonína Dvořaka na Praškom konzervatoriju. Up-

ravo mu je Dvořak, ponukan melankoličnim ozračjem većine Sukovih djela, sugerirao da napiše vedrije i prozračnije ostvarenje, a kao rezultat je nastala *Serenada za gudače*, koja je svome autoru nedugo nakon praizvedbe 1895. godine, donijela veliku slavu.

Razgovor: Srećko Bradić, skladatelj

- Gospodine Bradić, Zagrebački solisti će u svom ovosezonskom koncertnom ciklusu u dvorani Hrvatskog glazbenog zavoda praizvesti Vašu skladbu. To je zapravo nastavak Vaše dugogodišnje uspješne suradnje s ansamblom, budući da ste već u više navrata pisali upravo za Soliste (6. zagrebački koncert jedan je od uspješnih, ali ne i jedini primjer).

S. B.: Čini mi se da je takva suradnja neobično važna za mene; vrhunski ansambl kao što su Zagrebački solisti ima mogućnosti pretvoriti sve moje ideje u vrhunski izričaj, a to je vječito nadanje i san svakog skladatelja.

- Možete li otkriti više o samoj skladbi; kako je ona nastala, na koji način promišljate skladajući za komorni ansambl i koja su njezina temeljna obilježja?

S. B.: Premda su moja razmišljanja u većini slučajeva potpuno okrenuta velikom orkestru, odnosno mogućnostima veće zvučnosti, pisanje za komorni ansambl traži jedno malo drugačije razmišljanje oko ukupnosti međusobnih zvučnih odnosa. Taj pristup nije nimalo lakši i svakako predstavlja svojevrstan izazov. Promišljanje o organizaciji vremena unutar skladbe najveći je posao, kako kod skladbi s komornim zvučanjem, tako i kod skladbi za veliki orkestar.

- Primjetno je da Zagrebački solisti posljednjih sezona sve veću pozornost posvećuju suvremenoj glazbi, stapajući njezine izvedbe s tradicijom na kojoj počiva njihovo uspješno djelovanje kroz godine. Uz suradnju s Cantus Ansamblom, u ovoj će sezoni nastupiti i na Muzičkom biennalu Zagreb. U kojoj mjeri Vama kao skladatelju suvremene glazbe ta tradicija određuje put kojim ćete krenuti u svom procesu rada na skladbi?

S. B.: Sve što znam naučio sam prije svega proučavajući jako mnogo partitura, zanimljivim rješenjima skladateljskih problema unutar partiture. Bogato nasljeđe koje nam je umjetnička glazba kroz stoljeća ostavila nepresušan je izvor znanja. Skromno bih mogao pridodati da nema revolucije u glazbi, samo evolucije. Upravo takav je i moj pristup skladanju, a suradnja sa Zagrebačkim solistima upravo idealna prigoda.

Wolfgang Amadeus Mozart: Koncert za klavir i orkestar br. 23 u A-duru, K. 488

Bedřich Smetana: Klavirski trio u g-molu, op. 15 (obrada za gudački ansambl)

Jedan od nesumnjivo najtraženijih hrvatskih glazbenika danas, dvadesetsedmogodišnji pijanist Aljoša Jurinić, svojim profinjenim izvedbama plijeni pozornost kako u domovini, tako i u inozemstvu. Pobjednik je brojnih natjecanja, među kojima Međunarodnog pijanističkog natjecanja Robert Schumann u Zwickauu 2012. i triju pijanističkih natjecanja u Italiji: 3. međunarodnog pijanističkog natjecanja *Encore! Shura Cherkassky* u Milanu, 4. međunarodnog pijanističkog natjecanja *Luciano Luciani* u Cosenzi i 5. međunarodnog pijanističkog natjecanja u Massarosi, 2014. Veliko zanimanje javnosti pobudio je 2015., ušavši u završnicu 17. međunarodnog pijanističkog natjecanja *Fryderyk Chopin* u Varšavi te osvojivši 5. nagradu na Natjecanju kraljice Elizabete u Bruxelessu, 2016. godine. Uz to, dobitnik je svih vodećih nagrada za mlade glazbenike u Hrvatskoj. Nastupao je solistički i uz pratnju orkestra diljem Europe, u Gruziji, Ukrajini i Sjedinjenim Američkim Državama (*Carnegie Hall*) te gostovao na brojnim uglednim festivalima. Glazbeno obrazovanje stjecao je na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji u klasi prof. Rubena Dalibaltayana, u Beču kod prof. Noela Floresa i u Italiji kod Eliso Virsaladze, a na Visokoj školi za glazbu *Franz Liszt* u Weimaru pohađa pijanistički program najvišeg stupnja poslijediplomske koncertne izobrazbe u klasi prof. Grigorija Gruzmana. Nakon pretežno romantičarskog repertoara kojem je bio posvećen posljednjih godina, Zagrebački solisti ugošćuju Aljošu Jurinića kao solista u klasičnom biseru koncertantne glazbe, *Koncertu za klavir i orkestar br. 23 u A-duru, K. 488 Wolfganga Amadeusa Mozarta* (1756.-1791.), nastalom 1786. godine, u vrijeme premijere njegove glasovite opere *Figarov pir*.

Drugi dio večeri pripast će raskošnom izričaju predvodnika nacionalnog smjera u češkoj glazbi, *Bedřicha Smetane* (1824.-1884.), točnije njegovom *Klavirskom triju u g-molu, op. 15*, u obradi za gudački ansambl. Svoj jedini klavirski trio Smetana je skladao godine 1855., s posvetom svojoj najstarijoj kćeri koja je preminula u dobi od samo četiri godine. Stoga ne čudi kako je karakter toga iznimno moćnog ostvarenja, prepunog rapsodičnih odjeljaka i raskošnih harmonija, pretežno elegičan.

Razgovor: Aljoša Jurinić, pijanist

- Protekla je godina bila vrlo uspješna za Vas; završnica Chopinovog natjecanja u Varšavi i peta nagrada na Međunarodnom pijanističkom natjecanju kraljice Elizabete u Bruxellesu zaslužen su Vam donijeli brojne angažmane u zemlji i inozemstvu. Koliko Vam je važno biti prisutan na domaćim koncertnim podijima?

A. J.: Iznimno važno. Iako je glazba univerzalni jezik, ipak nas neke stvari dijele pa tako i svaka nacija voli imati svoje ljude kojima se ponosi. Kako bih se etablirao na našoj sceni, bilo je potrebno ostvariti uspjehe na najvećim svjetskim natjecanjima, ali to je sasvim normalno. Klasična glazba u 21. stoljeću je nešto toliko apstraktno da su publici potrebni stručni autoriteti, i zato su takva natjecanja najkvalitetniji "filter". U konačnici, samo kod

kuće ćete naići na skepsu, ali kad se ona nadiđe, ljubav i toplina su jači nego igdje drugdje.

- U rujnu 2016. nastupili ste kao solist uz Zagrebačku filharmoniju na otvorenju koncertne sezone, održat ćete i recitale u ciklusima *Lisinski subotom* i *Pleyel Svetislava Stančića* u Velikoj dvorani HGZ-a, a u ožujku 2017. očekuje Vas nastup sa Zagrebačkim solistima. Koje su, po Vašem mišljenju, prednosti nastupa s komornim ansamblom?

A. J.: U principu preferiram solističke nastupe od onih s orkestrom, no to nije zbog egoizma (iako od toga ne bježim) nego u velikoj većini slučajeva priprema na relaciji dirigent – orkestar – solist nije dovoljno slojevita, i umjesto ultimativne izvedbe u kojoj svi akteri postaju još bolji kada su zajedno, dolazi do kompromisa, tog u umjetnosti ubilačkog čina. Manjim brojem izvođača i nedostatkom dirigenta, suradnja s komornim ansamblom ipak daje znatno veću šansu za uspjeh – glazbe.

- Izvest ćete solističku dionicu Mozartova 23. koncerta za klavir i orkestar u A-duru, K. 488. Jeste li već imali priliku svirati taj koncert?

A. J.: Sviraó sam ga na prvoj godini studija na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, što je ujedno bio moj prvi veći nastup u Velikoj dvorani Lisinski. Priznajem da sam ga tada odabrao zbog drugog stavka, koji čak i za Mozartove standarde nadilazi svako očekivanje, a danas pak uživam u tom omiljenom koncertu u cijelosti.

- Nakon Schumanna i Chopina, koji Vas repertoar trenutačno najviše zaokuplja?

A. J.: Još sam dovoljno mlad da se bavim istraživanjem skladatelja kojima se nisam stigao značajnije posvetiti dosad, to su u zadnje vrijeme prije svih Prokofjev i Ravel.

- Slijedom velikih uspjeha na ranije spomenutim natjecanjima, namjeravate li sudjelovati i na preostalim vodećim međunarodnim pijanističkim natjecanjima? Koji su Vam kratkoročni, a koji dugoročni planovi i ciljevi?

A. J.: Svakako se u sljedećim godinama planiram natjecati na svim najvažnijim pijanističkim natjecanjima, a kako se radi o razdoblju od nekoliko godina, mogu reći da to ulazi u kategoriju i kratkoročnih i dugoročnih ciljeva. Dalje od toga ne razmišljam, ali znam da ću uvijek imati velike ciljeve jer bez njih ne mogu živjeti.

25. TRAVNJA 2017., 22 H

Zagrebački solisti u
suradnji s Muzičkim
biennialom Zagreb

Edo Mičić
dirigent

Milko Kelemen: O primavera, kantata za
tenor i gudače

Claude Vivier: Zipangu, za 13 gudača

Viktorija Čop: novo djelo – prizvedba,
narudžba MBZ

Đuro Živković: Psalm XIII

O d osnutka 1961. godine, Muzički biennale Zagreb svake druge godine u travnju okuplja skladatelje, izvođače, glazbene kritičare, ljubitelje suvremene glazbe, ali i sve znatiželjnike, podjednako iz Hrvatske i inozemstva, privlačeći pozornost kvalitetnim sadržajima i zanimljivom koncepcijom. Počeci MBZ-a sretno su se poklopili s filozofijom tzv. *Nove glazbe*, a sam festival postao je stjecištem novih spoznaja, upoznavanja i propitkivanja, ali i bijega od konvencionalnog načina promišljanja o glazbi. Uz tematsku okosnicu koja se iz izdanja u izdanje festivala dodatno produbljuje, on ugošćuje izvođače različitih profila, među kojima su i oni čiji primarni izričaj nije suvremena glazba. Jedan od takvih primjera su i Zagrebački solisti, ansambl čije djelovanje počiva pretežno na klasičnom repertoaru, no redovito koketira sa suvremenim glazbenim zbivanjima, (pra)izvođači djela hrvatskih skladatelja, kao i uvrštavajući neka od temeljnih djela 20. stoljeća u svoje koncertne programe. Stoga, iako nisu redoviti gosti Muzičkog biennala Zagreb, Zagrebački solisti tijekom desetljeća svoga djelovanja dali su mu vrijedan doprinos.

29. izdanje Muzičkog biennala Zagreb održat će se od 22. do 29. travnja 2017., a u sklopu njega će 25. travnja koncert održati Zagrebački solisti, pod ravnanjem zadarskog dirigenta koji živi i djeluje u Grazu, **Ede Mičića**, jednoga od utemeljitelja Ansambla *Zeitfluss*, specijaliziranog za izvedbe glazbe 20. i 21. stoljeća. Na programu će biti kantata za tenor i gudače osnivača MBZ-a **Milka Kelemena** (1924.), *O primavera*, iz 1965. godine, a potom skladba *Zipangu*, za 13 gudača kanadskog skladatelja Claudea Viviera (1948.-1983.), čiji je život tragično prekinut ubojstvom. Muzički biennale Zagreb naručio je posebno za ovu prigodu novo djelo hrvatske skladateljice **Viktorije Čop** (1979.), a na programu će, uz još pokoje iznenađenje, biti i skladba *Psalm XIII* srpsko-švedskog skladatelja i violinista **Đure Živkovića** (1975.).

Izvadak iz kritike koncerta održanog 3. 12. 2016. u Osijeku

(...) Iz Mozartova Diverimenta, dobro poznate skladbe, izdvojalo se briljantno izvođenje virtuoznih prvog i trećeg stavka te sjajno muzikalno izvođenje Serenade za gudače u C-duru Pjotra Iljiča Čajkovskog (stavci Pezzo in forma di sonatina) te muzikalno i dinamički razrađen drugi stavak Valse i sentimentalni glazbeno osmišljen treći stavak Élégie). U nacionalni izvođački stil uveli su Zagrebački solisti posjetitelje kroz uspješno tumačenje Pas-

sacagliae za gudače u g-molu Krste Odaka (tehnički i glazbeno izvrsno izvedenim polifonim varijacijama), za razliku od skladbe Pintarichiana, slobodno oblikovane suite B. Papandopula, gdje je 'neorustikalna' forma Papandopulova neoklasicizma došla do izražaja u programskim kontrastima stavaka Pastorella i Dudaš. (...)

Zagrebački solisti od Mozarta i Bacha do Odaka i Bobića, 5. 12. 2016., Glas Slavonije, Branka Ban

19. LIPNJA 2017., 20 H

Giorgio Surian
tenor

Miljenko Prohaska: Adieu

Julije Bajamonti: Cello tonante,
koncertna arija

Arie antiche (izbor)

Béla Bartók: Divertimento za gudače

6. koncertnu sezonu u dvorani HGZ-a Zagrebački solisti zaključit će koncertom na kojem će ugostiti nacionalnog prvaka Opere HNK Ivana pl. Zajca u Rijeci, međunarodno priznatog bas-baritona Giorgia Suriana. Već kao dvadesetogodišnjak debitirao je u HNK Ivana pl. Zajca u Rijeci, a veliku međunarodnu karijeru nastavio je na najvećim pozornicama svijeta, kao što su milanska Scala, Metropolitan u New Yorku, Staatsoper u Beču, Arena u Veroni, Opera National u Parizu, Royal Opera House u Londonu itd. Tijekom bogate karijere, zahvaljujući velikom rasponu glasa, ostvario je preko 160 basovskih i bas-baritonskih uloga, pod vodstvom nekih od najvećih dirigenata, kao što su: Claudio Abbado, Carlos Kleiber, Riccardo Muti, Seiji Ozawa, Lovro von Matačić, Lorin Maazel, Zubin Mehta, Plácido Domingo i dr. Za doprinose glazbenom stvaralaštvu odlikovan je 1996. Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića, a dobitnik je i niza najuglednijih nagrada za umjetničko djelovanje u Republici Hrvatskoj. Giorgio Surian izvest će, uz Zagrebačke soliste, koncertnu ariju *Cello tonante* jednoga od vodećih intelektualaca u Dalmaciji krajem 18. stoljeća, pisca, skladatelja i povjesničara **Julija Bajamontija** (1744.-1800.) te izbor iz zbirke *Arie antiche*, u kojoj je brojne arije glasovitih talijanskih skladatelja poput Alessandra Scarlattija, Domenica Cimarose, Antonia Caldare i drugih, prikupio i uredio **Alessandro Parisotti** (1853.-1913.). Početak koncerta bit će u znaku skladbe *Adieu* uglednog hrvatskog skladatelja, aranžera, dirigenta i kontrabasista **Miljenka Prohaske** (1925.-2014.), nastale godine 1984., dok će sezonu zaključiti izvedba *Divertimenta* jednoga od vodećih skladatelja 20. stoljeća **Béle Bartóka** (1881.-1945.), nastalog 1939. godine u švicarskim Alpama. Godinu dana kasnije praizveo ju je Komorni orkestar iz Basela, pod ravnanjem njegova prijatelja i štovatelja Paula Sachera, prema čijoj je narudžbi jedna od Bartókovih najpristupačnijih skladbi i nastala.

Izvadak prikaza koncerta Zagrebačkih solista održanog 4.12.2016. u dvorani *Zadužbine Ilije M. Kolarca* u Beogradu, emitiran na Drugom programu Radio Beograda u okviru emisije “Ars Sonora”, dr. Srđan Teparić

(...) Nakon tri desetljeća pred ovdašnjom su publikom nastupili Zagrebački solisti predvođeni violinistom Sretenom Krstićem. Program koncerta je bio usmjeren na djela koja ukazuju na različite vidove iskazivanja klasičnog. Posebna zanimljivost za publiku bilo je izvođenje djela Krste Odaka, Vere Milanković i Borisa Papandopula.

U opusu Krste Odaka, skladatelja koji je kompoziciju završio u Pragu, a studij teologije u Münchenu, postoji očita naklonost k duhovnim djelima. Tako i njegova Passacaglia za gudače u g-molu, zasnovana na tipično baroknoj temi koja se neprestano provodi u obliku baroknih varijacija, i navodi na monumentalnu duhovnost visokog baroka iskazanog u djelima J. S. Bacha.

Temu donosi violončelo i ono se spretno provlači kroz različite i dobro usklađene dionice gudačkog orkestra i kroz ujednačen zvuk koji lagano izrasta do kulminacije. Slavenska rapsodija za violinu i gudače Vere Milanković skladba je koja je u svom prvom djelu izrazito naglašene melodioznosti na tragu građanskih pjesama ili narodnih plesova i melankoličnog je karaktera. Jednostavna formalna koncepcija uz inventivno melodijsko vođenje dovela je solista u prvi plan, a u ovom slučaju bio je to Sreten Krstić. Dugački tonovi u visokim pozicijama uz vibrato, dovoljan da samo još dodatno ukrasi već uobličeni ton, učinile su interpretaciju sugestivnim doživljajem. Suita za gudače Pintarichiana Borisa Papandopula napisana je 1974. godine i posvećena je Zagrebačkim solistima. Riječ je o suiti neoklasičnog usmjerenja vrlo sličnoj djelima kao što su Klasična simfonija Prokofjeva ili Pulcinella Stravinskog.

Glavna Papandopulova referenca u ovom dijelu bio je Mozart, a kroz četiri stavka ovog djela ansambl Zagrebačkih solista uspjeli su na živ način predstaviti karakter 18. stoljeća, onako kako ga je vidio sam skladatelj. Radost i polet iskazani su kroz najrazličitiju paletu dinamičkih sredstava, naročito u finalu Serenade za gudače Petra Iljiča Čajkovskog. Djelo koje po atmosferi prozračnim teksturnim tkanjima i melodijskim vođenjima, također ukazuje na svijet klasicizma, veoma je pogodno za pokazivanje blistave virtuoznosti te ga gudački ansambl vrlo rado izvode.

Ansambl je u ovom izvođenju pokazao rijetko viđenu snagu simfonijskog zvuka, ali upečatljiv utisak ostvario je u komornim epizodama djela. Zagrebački solisti ansambl su velikog potencijala i s interpretacijama visokih umjetničkih dometa. Na čelu sa Sretenom Krstićem, beogradsku publiku podigli su na noge i pokazali što znači svirati sigurno, precizno i uz mnogo istaknutih interpretativnih detalja. Tri bisa i osjećanje radosti koje je tijekom koncerta preplavio publiku, najbolji su pokazatelji svega izrečenog. (...)

ZAGREBAČKI SOLISTI

Zagrebački solisti utemeljeni su 1953. godine u okviru Radio-televizije Zagreb. Nakon zlatnog razdoblja pod umjetničkim vodstvom glasovitog violončelista Antonija Janigra, tijekom više od pet desetljeća održavali su kvalitetu muziciranja na zavidnoj razini te bili prisutni na prestižnim svjetskim koncertnim podijima. Svi se članovi ansambla odlikuju virtuoznošću i disciplinom muziciranja te izuzetnim entuzijazmom i zaljubljenošću u komorno muziciranje. Do sada su održali preko 3400 koncerata na svim kontinentima, u najvećim svjetskim centrima i najslavnijim koncertnim dvoranama. Redovito su gostovali na najpoznatijim glazbenim festivalima poput onih u Salzburgu, Pragu, Edinburghu, Berlinu, Bergenu, Barceloni, Istanbulu, Dubrovniku i drugdje, a uz njih su muzicirali brojni ugledni solisti, primjerice Henryk Szeryng, Alfred Brendel, Pierre Fournier, Leonard Rose, James Galway, Jean-Pierre Rampal, Aldo Ciccolini, Zuzana Ružičkova, Isabelle Moretti i mnogi drugi. Snimili su više od sedamdeset nosača zvuka. Zagrebačkim solistima dodijeljene su mnoge visoke nagrade i priznanja, među kojima su: prva nagrada

u Mar del Plati, Medalja *Pablo Casals*, Medalja *Elisabeth Sprague Coolidge*, nagrade *Vladimir Nazor*, *Milka Trnina*, *Josip Štolcer Slavenski* za najbolju izvedbu djela hrvatskog skladatelja, *Ivan Lukačić* Varaždinskih baroknih večeri, UNESCO-va nagrada, Nagrada grada Zagreba, Orden zasluga za narod sa srebrnim zrakama, Plaketa Grada Zagreba, više hrvatskih diskografskih nagrada *Porin* (1994. godine za životno djelo), Srebrna plaketa Hrvatske glazbene mladeži i mnoge druge.

